

Ishaja vsak dan s jutraj razven
v ponedeljkah in dnevih po praz-
nikih. — Posamezna številka
Din 1[—], na 16 straneh Din 2[—],
mesečna naročnina Din 20[—], za
tujine Din 30[—]. Uredništvo v
Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.
Telefon uredništva 30-70, 30-69 in
30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
— Ogledi po naročilu in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksan-
drova cesta št. 24, telefon 29-60.
Podružnica v Celju,
Slomškov trg št. 4.

Št. 128a

Ljubljana, sreda, dne 29. oktobra 1930

Leto I.

„Mussolini dostojen naslednik cesarja Viljema“

**Mučen vtis njegovega govora v inozemstvu - »Med Italijo in Francijo je nastal nepremostljiv prepad«
Kontrast med ratifikacijo londonskega sporazuma in rimskim žvenketanjem s sabljo**

Pariz, 28. oktobra. n. Mussolinijev govor je odjeknil v Parizu kot bomba. Levičarski tisk je bil vedno nerazpoložen napram Italiji, toda tudi »Echo de Paris«, ki je do sedaj vedno naglašal potrebo prijateljstva in dobrih odnosov med Francijo in Italijo, ugotavlja danes, da je sedaj prenehal obstojati zadnji dvom. Med Italijo in Francijo je nastal prepad, ki ga ne bo mogla premestiti niti diplomacija. Zelo različni so vzroki, pravi list, zaradi katerih je Mussolini baš sedaj čutil potrebo, da potrdi svoje govore, ki jih je imel v Livornu, Firenzah in Milanu. Mussolini je skušal ustrašiti Francijo, toda na koncu je moral priznati, da zna Francija ustvariti na svojih mejah obrambne položaje. Zaradi tega je hotel sedaj Mussolini še enkrat — in to pred sestankom gospodarske konference in konference za razorožitev, — pokazati Evropi, da se on noče brigati za sklepe teh konference, če pred tem ne bodo izpolnjene italijanske zahteve. Za tako postopanje sta Mussolinija osokolili dve okolnosti: poroka kralja Borisa in

bolni Ahmed Zogu, ki je z eno nogo že v grobu. Mussolini je, kakor vse kaže, vedno bolj prepričan, da se mu njegovi posli v jugovzhodni Evropi povoljno razvijajo.

»Petit Journal« pravi, da zahteva Mussolini revizijo mirovnih pogojev, ne toliko v korist premagancev, kolikor bolj v korist Italije same. Ne le v Franciji, nego tudi v drugih državah pričinja prevladovati prepričanje, da takšne pustolovščine ne morejo biti v korist Evrope, nego da nasprotno stavijo vse na kocko. V ostalem nudi versailleska pogodba in še bolj statut Društva narodov zadostnih sredstev za proučitev mirovnega položaja, ki je ustvaril možnosti za ogrožanje miru.

Pariz, 28. oktobra. n. Glede na Mussolinijev govor ugotavlja radikalna »République«, da je Mussolini, predno je prišel na dan z grožnjami, poskušal dobiti od francoske vlade finančno pomoč. Toda francoska vlada ni pristala na to. Zato Mussolini prav posebno ostro napada Francijo. Mussolini pozablja, da tudi Italija nosi svoj del odgovornosti za versaillesko pogodbo.

Mussoliniju je treba jasno odgovoriti, da Francija odklanja vsako revizijo. Če bi prišlo do revizije, bi Nemčija dobila nazaj svoje kolonije in bi Italija zopet ostala brez njih.

London, 28. oktobra. n. Mussolinijev govor sta danes komentirala edino »Daily Herald« in »Daily Express«. »Daily Herald« stavi v kontrast večerajšnji ratifikacija londonskega pakta in Mussolinijev govor. List misli, da Mussolini ni mislil resno govoriti o vojnih pripravah, ker so možnosti vojne v Evropi izključene. Kljub temu pa je opaziti diplomatsko borbo, ki gre za to, da se ustvari entente in njej nasprotna zveza. »Daily Express« pa beleži, da se je Mussolini ponovno izkazal kot dostojen naslednik carja Viljema, ki je prav tako rad žvenketal s sabljo. List meni, da je tako v interesu Italije kot vse Evrope, da drži Mussolini jezik za zobmi.

Berlin, 28. oktobra. n. Na večerajšnji Mussolinijev govor se je odzvala med nemškimi listi za enkrat le »Germania«, organ državnega kancelarja dr. Brüninga. List

pravi, da je govor zelo iznenadil, ker je Mussolini opustil svoje dosedanje rezervirano stališče napram fašistovski internacionalni in evropskemu fašistovskemu državnemu sistemu. Do sedaj je bila veljavna rečenica, da fašizem ni izvozen proizvod. Sedaj pa se je uvidelo, da se spušča fašizem tudi preko italijanske državne meje in da tako moralno kot materialno podpira fašistovski pokret v drugih državah. »Čudimo se«, pravi »Germania«, »da isto-vesti Mussolini vstop 107 nacionalnih socialistov v državni zbor z zmago fašistovskega duha v Evropi. Mussolini je bil do sedaj realen politik. Čudno je sedaj, da sanja o zmagi fašizma v vsej Evropi.

Bukarešta, 28. oktobra. AA. Govor italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija je naletel v romunski javnosti na veliko nezadovoljstvo. Listi naglašajo vojni značaj govora, ki spominja na Viljema II. List »Lupta« pravi, da Mussolini žvenketa s sabljo. Večerni listi prinašajo obširne komentarje angleškega in francoskega tiska o Mussolinijevem govoru.

Svečana otvoritev zasedanja angl. parlamenta

**Včeraj je kralj čital običajni prestolni govor - Zaupanje v uspeh indijske konference
Novi zakon za pobijanje brezposelnosti in volilna reforma**

London, 29. oktobra. AA. Danes je kralj osebno otvoril parlament. Solčno vreme je privabilo izredno velike množice, ki so gledale spreved in kraljevo dvojico, ko se je peljala v stari državni kočiji iz buckinghamske palače do Westminstera. Kočijo je vlekle osem konj. Postiljoni so nosili kraljevo livrejo.

Na vsaki strani kočije so jahali kraljevi konjušniki in telesni stražarji. Razen kraljeve kočije je bilo v sprevedu 5 kočij, v katerih so se vozili uradniki kraljevega dvora. Voz s kraljevo uradno je vozil proti Westminsteru pred kraljevim sprevedom. Prihod kralja v lordsko zbornico je pozdravilo 41 topov. Kralja so sprejeli visoki uradniki, nakar je stopil k prestolu v lordski zbornici, kjer je imel sledeči govor:

»Zelo me veseli, da lahko sprejemem moje ministre iz dominijonov in zastopnike

Indije na imperijalni konferenci. Zasludem z globokim zanimanjem njihova dela in upam, da bodo uspela. Nadejam se, da bom v kratkem lahko pozdravil indijske prince, ki se sestanejo s člani obeh zbornic, da bodo razpravljali o bodočem ustavnem položaju Indije. Nameravam sam otvoriti to konferenco in trdno upam, da bo uspela in naša rešitev vprašanja, o katerem bo razpravljala.

Nato je govoril kralj o prijateljskih odnosih z inozemskimi državami, omenil poset Gloucesterskega vojvode v Abesiniji in podal kratek pregled dela angleške vlade pri zadnjem zasedanju skupščine Društva narodov.

Glede notranjih zadev je kralj dejal: »Zasledujem z veliko skrbjo veliko porast brezposelnosti med mojim narodom. K nesreči še vedno obvladuje gospodar-

ska kriza svetovnih tržišč. Nazadovanje mednarodne trgovine se posebno občuti pri industrijah, ki so odvisne od izvoza. Moja vlada bo storila vse, da razvije in razširi domačo, imperijalno in zunanjo trgovino in pomaga industriji. Vlada vam bo predlagala razne zakonske načrte za pospeševanje naseljevanja in zaposlitve na deželi, za izboljšanje in nakup poljedelske zemlje in za organizacijo producentov v prodajne svrhe.

Ustanovil bom takoj komisijo, ki bo proučila celotni problem zavarovanja proti brezposelnosti in eventualne zlorabe.

Moji ministri bodo predlagali zakone o zvišanju starostne dobe za šolsko obveznost, razne izpremembe zakonov o trgovskih sporih in delavskih organizacijah, zakon o ustanovitvi sveta konsumentov in volilno reformo.

Prihod novega komandanta dravske divizije

Ljubljana, 28. oktobra.

Z vlakom ob 22. uri se je pripeljal v Ljubljano novi komandant dravske divizije generalštabni brigadni general G. Jovan D. Veselinović. Na to mesto je bil imenovan, kakor smo

že poročali, po imenovanju prejšnjega divizionarja generala Save Tripkovića na mesto upravnika vojne akademije v Beogradu G. generala so pričakovali ob 20. ob prihodu brzovlaka mestni poveljnik brigadni general Dragomir Popović, šef štaba dravske divizije generalštabni polkovnik Todor Miličević, njegov pomočnik generalštabni podpolkovnik Jovan Sokolović in ordonančni oficir kapetan Bogomil Vizjak.

Kljub pričakovanju novi komandant dravske divizije s tem vlakom ni došel v Ljubljano. G. komandant je došel šele z naslednjim vlakom ob 22. uri in ga zato vsoke vojaške osebnosti ob prihodu v Ljubljano niso mogle pozdraviti na kolodvoru. Komandant general Veselinović se je odpravil s kolodvora v hotel »Union«, kjer so bile za njega že rezervirane sobe.

Z g. Veselinovićem je prišla v naše mesto ena od najmarkantnejših vojniških osebnosti, katere teoretična sposobnost tekmuje z bogatimi izkušnjami in delavno sposobnostjo. Po napornem in požrtvovalnem delu je postavljen g. Veselinović na eno najvažnejših mest v naši dragi vojski, ki nam čuva naše drage kraje in kjer bo general Veselinović še mnogo storil za njen predelek. Prepričani smo, da govorimo v duhu vsega našega patrijotičnega prebivalstva, če želimo novemu komandantu naše drage vojske iskreno dobrodoščilo in prijetno bivanje v naši sredi.

General Sava Tripković na svojem novem mestu

Beograd, 28. oktobra. Bivši komandant dravske divizije general Sava Tripković je z današnjim dnevom nastopil svoje novo mesto kot upravnika vojne akademije.

Bolgarska kr. dvojica v Atenah

Atene, 28. oktobra. AA. Danes ob 4. popoldne je bolgarski parobrod »Ferdinand«, s katerim se vozi bolgarska kraljevska dvojica, plul skozi Korintski kanal. »Ferdinand« je došel radi viharja na morju v Atene z zamudo. Bolgarska kolonija v Atenah je pozdravila kraljevski par ter predala kraljici Ivani lep šopek cvetja.

Bethlenova brzojavka Mussoliniju

Rim, 28. oktobra. AA. Predsednik madjarske vlade grof Bethlen je poslal predsedniku italijanske vlade Mussoliniju brzojavko s čestitkami povodom poroke bolgarskega kralja Borisa z italijansko princeso Giovanno, izražajoč obenem željo za srečo in napredek italijanskega naroda.

Vohunska afera v Romuniji

Bukarešta, 28. oktobra. n. Načelnik tajne državne policije je izjavil novinarjem, da bo zasliševanje vohunov trajalo še nekaj dni. Dvajset vohunov je bilo že zaslišanih, trideset jih pa še bodo zaslišali.

Bukarešta, 28. oktobra. AA. Od 150 oseb, ki so bile aretirane ob priliki špijonažne afere, jih bo ostalo 60 v zaporu. Od teh jih pride pred sodišče 37, med tem ko jih bo okoli 20 pogrnih kot inozemci čez mejo.

Napet položaj v Egiptu

London, 28. oktobra. n. Iz Kaira javljajo, da so se Wafdisti sprli z liberalci, ker so hoteli, da se izvršuje samo njihova volja. Nasat paša je sklical za v petek veliko zborovanje svojih pristavev v Kairo. Ministrski predsednik Sidki paša se pripravljaja, da zborovanje s pomočjo orožništva in policije razžene, ako bi zborovalci poskušali zaneti razjeto.

Konec revizionistične komedije v Franciji

Gluha ušesa g. Hitlerja - Umesten dovtip mladega Francoza

Pariz, 28. oktobra. Kljub svoji osamljenosti in čudnosti je revizionistična kampanja, ki jo uganja na svojo roko že več časa Gustave Hervé v svojem listu »La Victoire«, dosegla sedaj vrhunec svoje slave in smešnosti. Francoski nacionalist Gustave Hervé je zamislil nekako idilično bodočnost francosko-nemškega prijateljstva, ki naj obvaruje evropsko civilizacijo pred razpadom. Da pride do te idile, pa je predvsem potrebno, da se zadovoljijo nekatere zahteve Nemčije glede revizije mirovnih pogojev. Potreben je sporazum med Francijo in Nemčijo. Ta sporazum pa se da po Hervéjevi zamisli najlažje doseči med francoskimi in nemškimi nacionalisti.

Dosleden tej svoji zamisli je Gustave Hervé objavil v svojem listu načrt revizije versailleske mirovne pogodbe, s katero naj se zadovolji Nemčija in pripravijo pogoji za vojaško zvezo med obema narodoma. V zameno za tako pomirjenje je Hervé ponujal brisanje reparacijskih dolgov, če bi Amerika brisala vojne dolgeve. Posaarje bi se takoj vrnilo Nemčiji, dopustila bi se tudi priključitev Avstrije, vojaške določbe v versailleski pogodbi se odpravijo, tako da bi se mogla Nemčija svobodno oboroževati, dobila bi dalje razne koncesije v kolonijah itd.

Listi beležijo danes popolno blamažo tega poskusa. Gustave Hervé, ki se je bil obrnil na Hitlerja, Hugenberga in Steldteja, je dobil od prvega odgovor, v katerem

se mu sporoča, da nemški nacionalisti odklanjajo vojaško zvezo s Francijo, ker bi bila v nasprotju z določbami v Društvu narodov. Hervéjev list je dobil na drugi strani brzovjavo s podpisom »von Stork«, v kateri se mu čestita k njegovi iniciativi. Obenem se mu sugerira, naj bi ime svojega lista »Victoire« (Zmaga) spremenil v »Réconciliation« (Sprava). Hervé je to brzovjavo objavil v svojem listu in je bil na ta uspeh posebno ponosen. Sedaj pa se je izkazalo, da dotične brzovjave ni poslal nikak »von Stork«, temveč neki mlad Francoz, ki si je dovolil na ta način s Hervéjem in njegovim revizionizmom lepo šalo na radost javnosti, ki seveda njegovo revizionistično komedijo odklanja in obsoja.

Mussolini dobil red sv. Cirila in Metoda

Rim, 28. oktobra. AA. Bolgarski kralj Boris je odlikoval italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija z redom sv. Cirila in Metoda. Ta red je Mussoliniju predal v Assisiju kraljevi adjutant polkovnik Markov.

Poveljstvo nad fašističnimi udarniki

Rim, 28. oktobra. AA. Poveljstvo nad fašističnimi udarniki je bilo poverjeno poslancu Scorzi. Novi poveljnik je sporočil predsedniku vlade Mussoliniju, da štejejo po enem tednu zadevni mladostni fašiji okrog 170.000 članov.

Službene objave

John Ferrier in najdeno dekletce, ki je delilo ž njim svojo usodo in ki je bila od njega pohčερjena, sta spremljala Mormonce vse do konca njihovega velikega romanja. Mala Lucija Ferrierjeva se je prijetno vozila na vozu starešine Stangersona, na katerem so bile tri mormončeve žene in njegov sin, drzen, svojeglav deček dvanajstih let. Ko si je z otroško prožnostjo opomogla od udarca, ki ga ji je zadala materina smrt, je kmalu postala ljubljena žena in se skoro privadila temu novemu življenju v svoji premični, z žakljevino pokriti domačiji. John Ferrier je med tem okrevail od pomanjkanja, ki ga je pretrpel, in se odlikoval kot koristen vodnik in neutrudljiv lovec.

Kokol Franc s.

»Da vaju vzamemo s seboj,« je rekel s svečanim glasom, »se more zgoditi samo, ako postaneta vernika naše vere. Volkov v naši čredi nočemo imeti. Mnogo bolje je, da se vajine kosti belijo v tej puščavi, kakor da se pokaže, da sta tisti mali denjilobe, ki sčasoma uniči cel sad. Ali hočete s tem pogojem z nami?«

Kako delajo pri Fordu

»Ford« je ime, ki je dandanes znano po vsem svetu, saj je ta mož »kralj avtomobilov« in eden največjih bogalašev sveta. Ravno tako je tudi znano, da plačuje Ford svojim delavcem v Ameriki najmanj po 6 dolarjev na dan, delajo pa le 5 dni na teden. Tudi v Nemčiji, kjer ima tudi svoje fabrike, so delavci pri Fordu dobro plačani in zato utegne marsikoga zanimati, kaj mora človek storiti, da dobi dobro plačano delo pri Fordu.

Kdor hoče dobiti delo pri Fordu, se mora iti nastavit — to je vse. Ne dobi pa drugega kakor upanje oziroma možnost, da bo sprejet. To je vse. Spričevala ali kakšna posebna priporočila skoraj več škodujejo kakor koristijo. Pri Fordu pravijo namreč tako: »Ali je morebiti nadzornik Majer, ki je v jezi nekega delavca oklofutal in bil zaradi tega odpuščen iz službe, sedaj kaj slabši delavec?« Pri Fordu vprašajo samo: »Kje ste bili doslej? Kaj ste delali?« — »Bil sem tam in tam in delal sem to in to!« — »Dobro, jutri lahko začnete!« Pri Fordu namreč pravijo, da bo človek, ki je prej vlivljal železo v kakšni drugi tovarni, to zadel tudi pri Fordu. Zato pa jim je čisto vseeno, kaj je bil kdo prej, pek ali čevljar ali kaj drugega — če se obnese, ostane pri Fordu, če pa ne, ga spode. Tako najdemo pri Fordu v Berlinu tudi precej inženjerjev, ki so zaposleni kot ročni delavci, pa tudi marsikak generalni sin je tam zaposlen kot »navaden« delavec!

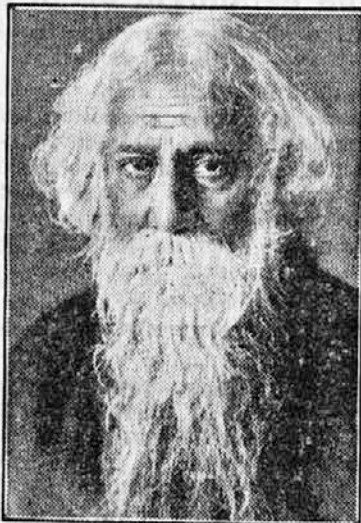
Pri Fordu delajo vse ob premikajočem se traku (leteči traku). Takoj pri vratih pride na trak okvir, iz katerega nastane podlaga ali »šasi«. Ob traku dalje pa je postavljena ogromna množina najrazličnejših avtomobilskih delov, ki jih delavci polagajo na novo nastajajoči avtomobil. Delavnica pri Berlinu je 113 m dolga in ko trak premeri to pot, je avtomobil gotov — tromba že zapoje in motor zabrenči in avto se že pelje po rampi naravnost v vagon.

Na ta način naredi pri Fordu v Berlinu na leto 17.500 avtomobilov in 4000 »Fordson«-traktorjev. Za to delo potrebuje fabrika 300 delavcev, ki delajo po 32 ur, v skrajni sili pa tudi po 40 ur na teden. Več ne dela nihče.

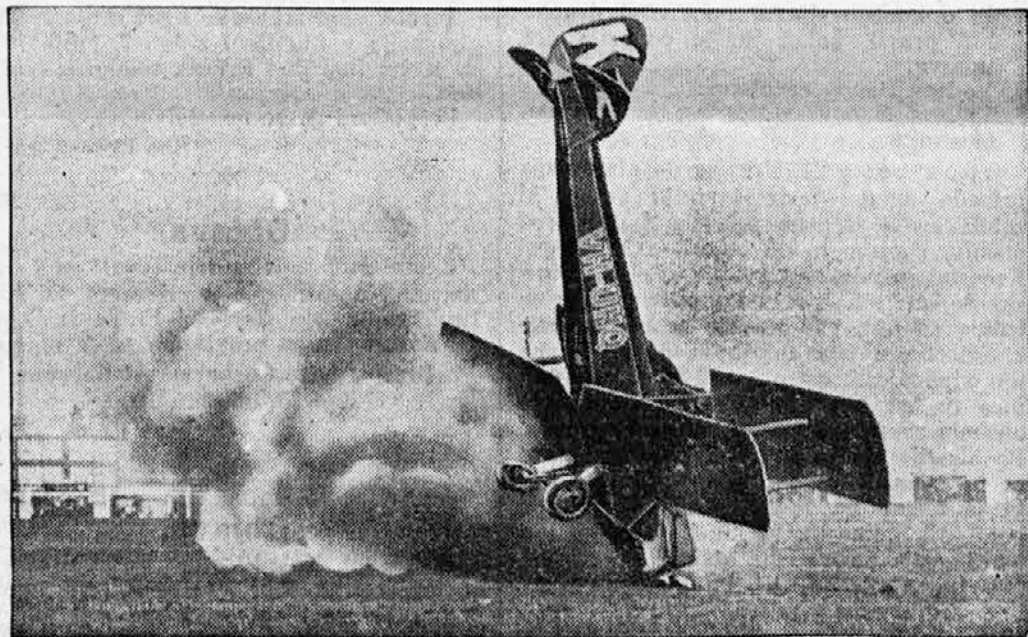
V Ameriki plačuje Ford svojim delavcem povprečno po 1 dolar od ure. V Berlinu pa je plačeval sprva po 15, danes pa plačuje po 16 mark na dan (1 marka je 14 Din). Po osmih tednih se zviša plača avtomatično na 18 mark na dan in kasneje na 20 mark (280 Din). Kako si pribori delavec višjo plačo, to je popolnoma stvar delav-

ca. Kdor nič ne zna ali premalo dela, je gotovo ne dobi. Najvišja delavska plača znaša 23 mark na dan, potem pa sledi veliki skok za »foxemana«, za predelavca. Ti imajo že mesečno plačo po 600 do 700 mark, voditelji odsekov pa prejema po 1200—1500 mark mesečno. Tipkariče imajo po 400 do 500 mark mesečno, trgovski potniki pa po 750 mark in dnevno še po 30 mark posebej za potne stroške.

Nepotrebnega v Fordovih tovarnah ni nič. Enkrat je komisija, ki je pregledovala tovarno, našla v sobah tintnike in peresa. To blago so takoj pometali skozi okno in so dali ljudem kopirne svinčnike, da jim ni treba peres pomakati v črnilo — s tem se že izgubi preveč časa! Nekemu zdravniku pa so zagrozili, da ga bodo takoj odpustili iz službe, če ne odstrani iz svoje ordinacijske sobe ogledala! Pri Fordu nima nihče časa za ogledovanje samega sebe. Na drugi strani pa zopet od nikogar ne zahtevajo, naj se odkrije pred generalnim ravnateljem. Pred temi gospodi imajo delavci respekt iz drugih ozirov. Ko so n. pr. enkrat delavci nekoliko bolj nerodno odpirali neke zaboje, je takoj pograbil sam ravnatelj za železen drog in jim je pokazal, kako je treba zaboje pravilno odpirati.

Rabindranath Tagore, slavní indijski pesnik in modrec, je težko obol. Trenotno se nahaja v Zedinjenih državah v severni Ameriki. Sedaj je star 70 let.

Sreča v nesreči

Zanimiva trenutna slika, ki kaže letalsko nesrečo v bližini mesta Sidney v Avstraliji. Pilot je ostal nepoškodovan.

Velikanska sveča

V nedeljo, dne 26. t. m. ob 9. dopoldne so postavili topničarji bivše avstrijske armade v znani votivni cerkvi na Dunaju svojim v vojni padlim tovarišem posebne vrste spomenik.

Na desni strani cerkve so postavili oltarju podobno mizo, ki jo nosita dve, seveda izpraznjeni granati kalibra 30,5 centimetrov. Na konicah granat žarita dve električni luči. Na mizi pa stoji v gotskem slogu izdelan svečnik, ki nosi ogromno svečo iz čiste voske. Sveča je 4 metre visoka, v premeru pa meri 30 centimetrov.

Zadaj za mizo pa stoji tro-slika (striptihone), ki kaže sv. Barbaro, zaščitnico topničarjev, potem križ, pred križem pa kleči topničar.

Velikansko svečo, ki ji ni menda para na svetu, bodo prižgali vsako leto na dan sv. Barbare, na Sveti večer in ob spominskih dnevih topničarjev.

Izračunali so, da bodo svečo na omenjene dni lahko prižgali 150 let, preden bo dogorela.

Krava - gost na banketu

Nedavno so priredili v Chikagu poljedelsko razstavo, kjer je dobila prvo darilo neka krava zato, ker je dala v enem letu 20 krat toliko mleka kakor je sama tehtala. S prvo nagrado pa stvar še ni bila opravičena, ampak so dragoceno žival povabili tudi kot gosta na slavnostni banket ob zaključku razstave. Krava je stala tik ob mizi med drugimi gosti, seveda v primerni razdalji pred njo pa so postavili ovrčane jashi, ki so polne najboljših krm. Tudi

Cerkvena vojaška slavnost na Tirolskem

Slika nam kaže, kako blagoslovlja avstrijski vojaški škof dr. Pawlikowski srebrn rog, nekdanji znak znanih »tirolskih cesarskih strelec«, sedaj pa ga ima neki drugi tirolski pehotni polk, ki ga smatrajo za naslednika »strelcev«.

Volitve pred 2000 leti

V Nemčiji so nedavno imeli volitve, sedaj pa jih imajo v Avstriji. Te volitve se vrše približno tako, kakor so se vršile včasih pri nas, z največjo agitacijo od ene in od druge strani.

Volili so pa tudi že v starih časih. V mestu Pompeji, ki ga je zasul v prvem stoletju po Kristusovem rojstvu Vezuv, so izkopali stvari, ki dokazujejo, da so ljudje takrat prav tako volili kakor mi dandanes. V Pompejih so že pred 2000 leti poznali stvari, ki jih mi radi smatramo za moderne pridobitve. Med drugim so našli v Pompejih veliko število volilnih vzorcev, iz katerih lahko sklepamo, da so se v Pompejih ravno pripravljali na občinske volitve, ko je začel nenadoma Vezuv bruhati in je lava celo mesto zalila.

Seveda pa niso imeli Rimljani, ki še niso poznali papirja in tiska, takih plakatov kakor jih imamo mi. Oni so svoje volilce naslikali enostavno na hišne stene, a ker je lava tudi te napise popolnoma zalila, da ni mogel zrak do njih, zato so ostali ohranjeni in učinkujejo še danes tako kakor pred 2000 leti, pa ne samo z barvo, ki je odlično ohranjena, ampak tudi po svoji vsebini.

Mnogo plakatov ima na vrhu tri črke O V F, kar pomeni po latinski: Oro vos faciat — po slovensko pa: prosim vas, storite tako! Prijatelji, tovariši in sosedje so z vso silo agitirali za svojega kandidata in so na vsako steno napisali: »Volite Mauso! Ta še ni bil nikdar pijan!« Na nekem drugem plakatu pa beremo, da je »Julius Flavius Sabinus bela ovca v črni čredi.« »Če hočete jesti dober kruh,« beremo na neki drugi steni, »volite Kleonta

Prizija.« In dalje: »Naš kandidat je dostojen državljani naše republike. On je silno skromen, je pa mnogo bolj radodaren in usmiljen kot vsi drugi. Če bo izvoljen, boste imeli v cirkusu najlepše igre in najboljše kruh. Njegova mladost vam jamči, da je sposoben. Volite ga — on dobro plača!«

Slikarji plakatov v Pompejih niso imeli lahkega dela. Najprej so morali dolgo iskati primeren prostor na tej ali oni steni. Ko so našli prostor, ga je moral »belilec« (latinsko: alba-tor) prebeliti. Nato je nastopil pisar (latinsko: scriptor), kateremu je pomagal svetilničar (latinsko: laternarius), ki je nosil s seboj svečilo, da je pisar lahko delal tudi ponoči. Imeli so pa že takrat tudi možje, ki so plakate na deskah nosili skozi mesto, in ravno tako so poznali in visoko cenili moč karikature. Slike raznih »debeluharjev« in »suš« so nam še ohranjene. Na nekaterih plakatih ni stalo nič drugega zapisano kot »ta je poštenjak«.

Posebno važno vlogo pa so igrale v Pompejih pri volitvah ženske. Neka Assilina je podpisala neki plakat s sledečimi besedami: »Assilina upa, da bo vsaka žena pregovorila svojega moža, da bo glasoval za Lucija!« Na nekem drugem plakatu je zopet dostavek: »Kandidaturo Lucija Tirena toplo priporoča njegova stara mati.« In samo ženska je lahko napisala besede: »Kdor bo prav in dobro volil, tega bo Venera (boginja lepote) ljubila; neka druga ženska pa priporoča svojega kandidata z besedami: »Tako je lep kakor Apolon« (bog lepote in umetnosti). Gospa ali gospodična Animula (dušica) pa prosi ljudi, »naj volijo njenega dragega Klavdija«.

Zrušeno francosko vojaško letalo.

Slika nam kaže ruševine francoskega vojaškega letala, ki je nedavno padlo na tla v bližini mesta Liège (Lüttich). Nadporočnik Hope, eden najboljših francoskih vojaških letalcev, se je pri padcu ubil.

Najstarejša gotska cerkve v Nemčiji

To je opatijska cerkev cistercijskega samostana v Marienstatt-u, ki je bila ob svoji 700letnici povzdignjena v baziliko. Sedaj je dala pruska država to cerkev popolnoma popraviti. Podstrešje cerkve se je namreč začelo ugrezati in zato so morali začeti misliti na popravilo. Ugrezati se je začelo tudi nekaj stebrov, ena stena pa se je začela nagibati. Zaradi nove konstrukcije strehe so pa morali napraviti tudi nov stolp. Stroški za popravilo te cerkve so znašali okoli 100.000 zlatih mark.

Pse »manikirajo«

V Londonu so priredili te dni razstavo psov, kjer so imeli ljudje priložnost občudovati veliko novost. Na razstavi je bil namreč tudi salon, kjer so psom po vseh pravih lepote in umetnosti strigli parkeljčke in jih polirali. Kosmatim psom kravljajo dlako z vso skrbjo ali pa jih po najnovejši modi strižejo. Nekateri

psi se dajo prav radi »modernizirati« in »manikirati«, drugi pa grizejo okoli sebe kot besni. Kakor je torej videti, so tudi med psi umazanci in »gigerli«, ko bi bili radi za vsako ceno lepi.

Desetleten izdajatelj in založnik časopisa

V Douglastonu v Ameriki izhaja tednik posebne vrste »Douglaston Weekly«. Da v mestu s 500 prebivalci ne more izhajati dnevnik, je jasno. Ta tednik pa izdaja in zalaga 10-letni Charlie Bacon, pomaga mu pa pri delu njegova 13letna sestra Marcia. List prinaša krajevne zanimivosti, potem ima slovstveno prilogo in pa poročila iz družbe. Izhaja na 8 straneh. Ameriški listi zatrujejo, da ta tednik prav dobro uspeva.

Humor

»Počakajte še nekaj, da nekoliko pomislim.« »Gospodična, ne čakajte in ne praviš, da vam ne pade med tem omara na kurje oko.«